

LOV OG EVANGELIUM

Oppbyggelig blad gitt ut av Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Nr. 2

Februar 1973

9. årgang

Dei som skoda opp til Han

«Dei som skoda opp til Ham, dei lyste av gleda, og deira andlet trøng aldri blygjast» (Salme 34, 6).

Denne «Han» som dei såg opp til det er Jesus — vår frelsar og Herre.

Har du lagt merke til korleis det me ser hen til eller opp til eller fram til, er avgjerande for korleis dagen blir og livet vårt kjem til å arta seg? Tenk berre på barna som ser fram til fødselsdagen sin, eller til jula. Dei lyser av gleda og forventning. Det same ser me med dei unge som ser fram til møte med den dei elskar, tli bryllaupsdagen, til den førstefødde skal koma, eller til ferien og andre ting me gled oss over. Det skaper gleda og forventning og lys over andletet.

Men ser du hen til og fram til noko som er leidt, eller noko du fryktar og gruar deg for, då lyser ikkje andletet av gleda. Slike ting kan fylla hjarta med frykt, sorg, eller uro, så dagane blir lange og livet tungt.

På same vis er det også når det gjeld vårt liv som kristen. Det er høgst avgjerande kva vei me ser, anten opp eller ned, fram eller bak, og kva me fester vårt auga og sinn på. Det viser Skrifta klart, og fører mange vitne for.

Kain såg ned, ned til det han sjølv kunne prestera, hen til bror sin og Gud som lika hans offer betre enn Kains offer, og det førde til missunning, vreide og hat, til synd, så han ikkje kunne sjå Gud i auga, til flukt bort frå

Gud. Mange er dei som ser same veien som Kain, og lyt gjera den same bitre erfaring.

Abel derimot, såg hen til Guds ord og løfter, til lammet og blodet, og blei avning til den rettferd som kjem ved trua. Han såg opp til Gud med tru, håp og gleda.

David såg hen til ei kvinne, til ein annan si kona, og fall i synd. Mange har gjort like eins, og måtte erfara det same som David. Han vitnar at hans synd sto alltid for augo hans, og dag og natt låg Guds hand tungt på han, så livskrafta og livsmotet hans turka bort som i sommaren tørke. Han hadde vendt Gud ryggen.

Men Gud møtte han gjennom Natan, og tvinga han til å venda seg opp mot Gud. Då erkjente han si synd og dulde ikkje lenger si skuld, og Gud tok bort synda hans. Då blei det ei anna gleda i hjarta og ein annan glans over andletet og ein ny song i hjarat.

Farisearen i templet, han såg hen til seg sjølv, til sine gjerningar og sitt eige liv som kristen. Hans andlet lyste nok av gleda, men det var ei falsk gleda, som hadde sin grunn i at han kjende ikkje Gud eller seg sjølv rett. Det var ikkje ei gleda som hadde sin grunn i Gud, men den hadde sin grunn i at han var tilfreds med seg sjølv, sine gjerningar og si tenesta for Gud. Det same møter me også hjå Paulus i hans religiøse og uomvendte tilstand, og hjå menigheten i Laodikea.

Men derimot fortel Skrifta om mange andre

som låg hen til Jesus. Me kan berre nemna røvaren, toldaren i templet, Sakkeus, syndarinna i Simons hus osv. osv. Dei hadde nok eit andlet som lyste av gleda, gleda over at synda var tilgitt og missgjerningane overbreidde, og deira andlet trong ikkje lenger blygjast eller raudna av skam. Dei hadde fenge leggja av alt som tyngjer og synda som hekk så fast ved dei, ved å sjå opp til han som leid på krossen — trua sin opphavsmann og fullendar (Hebr. 12, 1-fg.)

Kva pleier du å sjå hen til, og tenkja på, der du lever og ferdast om dagane ?

Er det synda og synda sine «gleder», då har du det anten som Kain som var og er på flukt bort frå Herrens åsyn og var busett i eit land som heiter Nod — det tyder flukt, eller som David som alltid hadde si synd for auga og Guds tunge hand på seg natt og dag. Då vil eg be deg om å venda deg om til Jesus, og sjå hen til han som elskar deg og kan ta bort synda di.

Er det verda og dei ting som er i verda du har for auga, og som lever i tanken, så du lik Demas har forlete Jesus og hans vene, då vil eg be deg venda auga, sinn og tanke mot Jesus. Gjer som Paulus : Med di me ikkje fester oss ved det synlege, men ved det usynlege, for det synlege er timeleg og forgjengeleg, men det usynlege er æveleg.

Også me som er Guds barn vender vårt åndelege syn ulike veier. Noken har lett for å venda synet mot sine gamle synder og missgjerningar. Då kjem du i tvil og angst og morke, for du kan vanskeleg tru at det alt

er tilgitt og borte. Det einaste som kan hjelpe deg er å venda synet oppover til Jesus, til hans ord som seier : Frykt ikkje ! eg har gjenløyst deg, synda di er kvitta og gjelda betalt.

Vender du blikket innover til deg sjølv, til dine gjerningar og dine forsømmelser, til kjenslene, eller bakover til opplevingar og erfaringar, då finn du nok lite som lyser opp i hjarta og andlet, og du må raudna av skam. «Er detta jag», sa svensken som såg seg sjølv i speilet, «då har jag grunn att blygast».

Sjå hen til Han ! Han som har teke bort all di skam, tilgitt deg alle dine synder, betalt all di gjeld og lide di straff, vunne deg ei evig rettferd for Gud og eit evigt liv. «Jesus, grunn til all mi gleda», syng ein sangar som ser opp til han.

Gjer du likeeins, så vil nok dei som kjenner deg leggja merke til eit nytt lys i auga ditt, eit lysare skinn over andletet enn før. Ein annan og betre har teke bolig i hjarta ditt.

Ein god leveregel er å gløyma seg sjølv og tenkja på Jesus, gløyma det som er attanfor og tøya seg etter det som er framanfor, å venda seg frå dei du synest har det betre enn deg, og i staden sjå på dei mange som har mindre enn deg og har det verre enn deg, på det du har i staden for på det du ikkje har på det du er og har i Jesus Kristus i staden for å sjå på det du er og har i deg sjølv.

«Dei som såg opp til Han (Jesus) lyste av gleda, og deira andlet raudna aldri av skam».

A. L.

Hva er kristendom ?

Av Øyvind Andersen

Vi sluttet vår forrige leksjon med å peke på at Ordet ble kjøt, og der skal vi fortsette i dag. Men la oss først samle oss i bønn. Vi

takker deg du Guds Sønn at du ble menneske, og kom i vårt sted, og tok på deg alt det som elles måtte ha fordømt oss. Nå ber jeg

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt gratis til alle som sender eksp. namn og adr. Blir halde oppe med friviljuge gaver

**Red. Amund Lid, tlf. 75. Norheimsund
Eksp.: M. Skumsnes, Hornealand, Stord
Postgiro : 42887, Stord**

Utgjevarpoststad : 5400 Stord

Norsk Lutherisk Lekmannslæren :

**Formann : Olav A. Dahl,
boks 95, 5401 Stord. Tlf. (054) 10 482**

**Kass. Sverre Bøhn, Norheimsund
postgiro nr. 68213**

**Bankgiro : Vikøy Sparebank,
Norheimsund 3530.07.09492**

S. Botnens Boktrykkeri, 5401 Stord

ners skikkelse, i det han kom i menneskes lignelse. Og då han i sin ferd ble funnet som et menneske, fornedret han seg selv, så han ble lydig inntil døden, ja korsets død. Derfor har og Gud høyt opphøyet ham, og gitt ham det navn som er over alt navn, så at i Jesu navn skal hvert kne bøye seg, deres som er i himmelen og på jorden og under jorden, og hver tunge bekjenne at Jesus Kristus er Herre til Gud Faders ære.

Her hører vi om Sønnen i himmelen hos Faderen, vi hører om hans fornedrelse i og med at han ble menneske, vi hører igjen etter at han ble fornedret som menneske igjen opphøyet, og får som menneske det navn som er over alt navn.

Nå skal vi se litt på hva dette ordet innebærer. Først står det at da han var i Guds skikkelse ikke aktet det for et rov å være Gud lik. Det var altså ingen tilsnikelse. Det er ikke noe urett eller noe galt eller noe man tiltar seg med urette å kalle ham for Guds Sønn, for han er Guds Sønn, og han er selv Gud, og han er Gud lik, og han var i Guds skikkelse. Serlig det ber jeg deg å legge merke til. Guds skikkelse betyr at han er i en hellighets skikkelse.

Nå står det at han gav avkall på det. Dette blir ofte missforstått, og det kommer vel på grunn av ordstillingen i oversettelsen vår. Man sier at han gav avkall på å være *Gud lik*. - Altså Jesus, eller Guds Sønn som mennesket Jesus Kristus skulle i følge det ikke ha guddommelige egenskaper. Det er en fryktelig farlig ting å si, for viss Guds Sønn hadde avlagt sine guddommelige egenskaper, da hadde han øyeblikkelig opphört å være Guds Sønn. Man kan ikke avlegge egenskaper. Det er aldeles umuligt. Og det står heller ikke at han avla dette, eller at han uttørte seg som grunnteksten egentlig sier, for å være *Gud lik*.

Hva er det da han har uttømt seg for? Eller som det heter i oversettelsen: Hva er det han har gitt avkall på? Du kan få svar på det

i ditt navn at vi kunne få se dette gjennom disse leksjoner, at ditt ord kan tale personlig til oss, og jeg ber om den nåde som jeg trenger for dette. Amen.

Ordet ble kjot. Vi nevnte alt i forrige leksjon at det står så upersonlig. Det betyr at Gud har ikke forenet seg med et menneske. Det var ikke først et menneske på jorden, som Gud så kommer og tar bolig i og forener seg med. Det er altså ikke riktig, som jeg nevnte, å si at Gud bor i Kristus. Nei, det står at det er Gud selv som blir et menneske. Det er ikke noe menneske på forhånd, men det blir et menneske ved en overnaturlig unnfangelse. Det skjer ved Guds Hellige Ånd, og Gud gjennomgår hele utviklingen fra å være foster i mors liv og inntil døden. Alt som hører menneskelivet til.

I dag skal vi lese ifra Fillipenserbrevet sitt andre kap. fra vers fem. La dette sinn være i eder, som og var i Kristus Jesus. Han som da han var i Guds skikkelse, ikke aktet det for et rov å være Gud lik, men av seg selv gav han avkall på det, og tok på seg en tje-

ved å se hva det er han kommer i, hva han tar på seg. Det han tar på seg, det må jo nødvendigvis svare til det han gir avkall på. Nå ser du at han tar på seg en tjeners skikkelse. Og det skjer i og med, står det i grunnteksten, at han ble menneske. Ved å bli menneske tar han på seg en tjeners skikkelse. Det gjør Guds Sønn i og med at han kommer inn i verden. Det som han da har gitt avkall på er å være i Guds skikkelse, det er ikke å være Gud lik. Han er Gud lik også i sin fornedrelse, også som menneske. Han har sine guddoms egenskaper også som menneske. Det er sikkert nok at han har ikke og kan ikke gi avkall på å være Gud lik, for da var han jo ikke Gud. Men han gav avkall på å være i Guds herlighets skikkelse. Du hører en gjenklang av dette i Jesu ypperstепрестlige bønn. Et ord som vi forøvrig skal komme tilbake til i en senere leksjon, når han sier: Gi meg den herlighet som jeg hadde hos deg før verdens grunnvoll ble lagt. Han ber om en herlighet, som han har gitt avkall på, og som han nå skal få igjen etter at frelsen er fullbyrdet og han igjen skal ta plassen ved Faderens høyre hånd. *Denne herlighet, den* har han gitt avkall på, Guds herlighets skikkelse, og så har han tatt på seg en tjeners skikkelse ved å bli menneske. Han kommer i et menneskes lignelse, står det som betyr at han er et virkelig menneske, men ikke syndig. Han er syndfri, han er etisk sett fulkommen, det finnes ikke synd ved Jesus hverken i handling eller i hans kjøt. Derfor står det: I det han kom i et menneskes lignelse, og da han i sin ferd ble funnet som et menneske. Det skulle altså konstateres at han var et virkelig menneske som du og jeg. Da først går han til sin offisielle del av sin frelsesgjerning og fullbyrder den.

Lat oss nå se litt nærmere på dette som han har gitt avkall på, å være i Guds skikkelse, og å ta på seg en tjeners skikkelse. Jeg nevnte at han hadde gitt avkall på å være i herlighet og han er blitt et menneske.

Nå sier i midlertid Johs. evangeliet: Vi så hans herlighet, og det er jo sagt om ham som menneske. Hvordan kan det da henge sammen, at der sies at han både har gitt avkall på herlighet, og der samtidig sies at hans desipler kan se hans herlighet. Jeg har trang til å vitne også for min personlige del: Jeg har også sett hans herlighet i det Bibelen har åpenbart meg om Jesus som menneske mens han var her på jorden. Hvordan kan det henge sammen at samtidig gir han avkall på herlighet og åpenbarer han herlighet? Jo, det henger slik sammen som det står hos profeten, og som er gjengitt hos Matt. 21 og parallelle steder, ved Jesu inntog i Jerusalem: Han kom saktmodig — det vil si at han kom ikke for å holde dom, men for å bære synd, han kom for å træ inn i vårt sted og bære vårt ansvar, han kom nærmere bestemt for å være den Herrens tjener som du leser om hos prof. Esaias og flere steder i Det gamle Testamente. Messias kalles rett og slett Herrens tjener. Jesus sier om seg selv i Matt. 20, 28 at Menneskesønnen er kommet ikke for å la seg tjene, men for selv å tjene. Der har du det igjen, og gi sitt liv til løsepeng for de mange.

Det som Guds Sønn altså har gitt avkall på ved å bli menneske, og ved å gå inn i denne tjenerstilling, det er dommen. Han har gitt avkall på å være dommer. Jesus sier det også selv til Nikodemus i Johs. 3: Gud sendte ikke sin Sønn til verden for å dømme verden, men forat verden skulle bli frelst ved ham. Når det gjelder dom, da har han gitt avkall på Guds herlighet. Når det derimot gjelder den frelsende kjærlighet, så åpenbarer han fremdeles Guds kjærlighet. Således har det seg, at han både har gitt avkall på å være i Guds skikkelse — i hans herlighets skikkelse — og kommer i en tjeners skikkelse, og samtidig i denne tjenerskikkelse får åpenbare en herlighet som vi får se. Det er den herlighet som består i at han frelser. — Kjærligheten den avslører ham, den åpenba-

Den Hellige Ånds gjerning

Av Ole Rolfsnes

Mange mennesker går ikring og tenker på — og strider med spørsmålene: Har jeg den Hellige Ånd? Eller er jeg bare påvirket av Ånden? Ieder Ånden meg? er jeg fylt av Ånden? Når en hører om dem som strider med disse spørsmål, da får jeg lysst til å prøve å komme dem til hjelp.

Da skal vi først merke oss at Ånden har mange navn i Skriften, og hvert av dem gir tilkjenne hvorledes Ånden arbeider på de forskjellige områder.

Sannhetens And er et av dem, og det forteller oss at Han overbeviser oss om sannheten. Lykkes det, da blir det ikke vanskelig å tro. Men det er et meget vanskelig arbeide for Ånden, og det tar ofte meget lang tid før det lykkes å overbevise oss om den sannhet at vi er fortapte syndere. Vi tror nemlig i lengste laget at der må jo finnes noe godt i oss. Men sannheten er at om ikke Ånden får overbevise oss om vår fortapte tilstand, så får han heller ikke vise oss frelsen i Kristus eller trøste oss med at vi er frelst ved troen på ham.

Dette er et område der vi går under Åndens påvirkning, for å føre oss frem til frelsen

Den derimot som har Guds Hellige Ånd, han er overbevist både om sin fortapte tilstand i seg selv, og om at han eier en stedfortreder ved Guds side og er rettferdige og hellig for Gud i ham.

rer ham, den skjuler ham ikke, det er dommen, det er straffen, han skjuler.

Og det skal vi da tale litt mer om i vår neste leksjon.

Avskrive frå lydband etter bibelkurs holdt i Norea Radio.

I Efes. 1, 7 er det tale om *visdoms og åpenbarings Ånd*. Her er det tale om et område der Gud utruster sine barn til tjeneste. Den Hellige Ånd deler ut nådegaver, etter som Han vil, og bare til det som er gagnlig.

Påtar vi oss oppgaver som vi ikke er utrustet til av Ånden, da kan vi komme i skade for å motarbeide ham, derfor er vi helt avhengige av visdommens og åpenbaringens Ånd.

Å bli ledet av Ånden, taler også Skriften om. Der er vi mange som har vanskeligheter. Enkelte bryr seg nok ikke med dette, eller tenker ikke på det. Men for mange er dette et daglig ønske og en daglig bønn. Ønske om å bli ledet av Gud, er et sunt kjennetegn på et sant og sunt åndsliv.

Guds ledelse oppleves på så mange måter at det er vanskelig å skrive om det, men vi kan ta enkelte trekk.

I Salme 43, 3 står det: Ditt lys og din sannhet leder meg. Det vil med andre ord si at Bibelens sannheter er den beste ledelse. Den som lar seg lede av Guds ord og Åndens veiledning gjennem ordet, han ledes av Gud — ledes av Ånden.

Men Ånder bruker også andre ting for å lede oss. Han kan bruke andre mennesker, som forkynnere, ledere og andre troende med erfaring fra et liv sammen med Gud, for å lede dem som er nye og uerfarne på troens vei. Men her må du forvisse deg om at de er ledet av Gud, før du følger dem, for mange falske veiledere har gått ut i verden, sier Skriften.

Men Ånden kan også stundom lede oss inn i mørke og kamp. Jeg leste nettopp fra Hopes andagtsbok om at Jesus ledet sine disipler ut i storm, for derved å lære dem. Mange av oss har fått erfare at gjennom storm og

trengsel har Ånden fått lære oss ting som vi elles ikke hadde forstått. Enkelte kan vitne klart om Guds ledelse, og har fått en gudgitt evne til å forstå. En forkynner ledet meg til å begynne å skrive. Selv trodde jeg at jeg ikke dugde til det, da jeg aldri hadde skrevet en eneste tale. Men nå ser jeg at de var Ånden som ledet ham, da jeg har fått flere vitnesbyrd om at det jeg har skrevet ble til velsignelse for noen. Og aller mest ble det til velsignelse for meg selv, for det ble ikke til bryderi for meg, men til en glede og velsignelse av å arbeide med Guds ord. *La oss ikke gjøre Guds Hellige Ånd sorg!* (Efes. 4, 30).

Det går an å eie Guds ånd, men bedrøver vi Ånden, da hindrer vi Åndens gjerning og gjør Guds råd og hensigt til intet for oss selv. Når Ånden utruster sine med nådegaver, da er det for at de skal brukes til tjeneste. Den som Gud har utrustet med forkynnergave, men som ikke bruker den da det er betre å være hjemme hos sin familie, han bedrøver Ånden, og holder tilbake den velsignelse som Gud ville gi til andre gjennom hans nådegave.

Vi kan også bedrøve Ånden ved å leve et verdsdig liv, ved å tollerer synd, eller ved

ikke å ernære oss ved Guds ord. En mor vil bli bedrøvet når hun ikke får barnet til å næring til seg, slik også med Ånden. Serlig bedrøver vi ånden, ved å ikke ha tillit til hans ord, og til den frelse han er kommet for å overbevise oss om.

Til slutt vil vi så nevne å bli fyllt av Ånden (Efes. 5, 18).

Dette blir det skrevet mye om idag. Og som jeg før har vist, går det an å eie Guds ånd, være ledet av Ånden, ha en bedrøvet ånd, uten å være fyllt av Ånden. Men jeg tar feil når jeg synes at de fleste i våre forsamlinger går med en bedrøvet ånd? De som ikke lar seg fylle av Ånden har vel alltid vært i majoritet.

Bibelen viser resultatet av å bli fyllt av Ånden. Efeserne 5, 18 formaner oss til å bli fyllt av Ånden, og fortsetter i vers 19: Så I taler til hverandre med salmer og lovsanger og åndelige viser, og synger og leker for Herren i eders hjerter, og alltid sier Gud og Faderen takk for alle ting i vår Herre Jesu navn.

På dette kan enhver av oss prøve seg, så vil vi finne ut om vi er fyllt av Ånden.

Ver vakne

(Matt. 24—42)

Framhald frå forige nr.

I forige nummer høyrd me at Jesus átvara sine mot svevnen, og ba dei vera vakne. Me høyrd at svevnen, den åndelege svevnen, er ein mykje fárleg tilstand som liknar på naturleg svevn. Då bryt tjuven seg inn i huset for å stela, og for å så sin vonde sæd mens folket sov.

Det blei vidare peika på at for å få oss i svevn brukta Satan slike midlar som å få oss

Av Amund Lid

åndeleg trøytte, underernerte og veike, den forurenza ånd i tida, og kjærleik til verda og dei ting som er i verda. Han brukta åndelege sovemiddel, gift blanda i den åndelege atmosferen og vår åndelege føda.

I dag skal me peika på eit av tida sine aller fárlegaste sovemiddel. Det er når tida si forurenza ånd og gift blir blanda inn i vår åndelege føda, forkynninga og det kristne vitnemålet. Religionsblander er Guds folk sin

store føre, og Satan sitt beste middel til å sovna inn i åndeleg svevn og åndeleg død. Då får han anledning til å stela det dyraste. Gud har gitt til menneskeætta.

Korleis kan så Satan oppnå det?

For det første ved å få inn naturgåvene i staden for Guds nådegåver. Det oppnår han ved at ugjenfødde menneske blir sett inn i tenesta, som prestar og forkynnalar og leiarar. Det går an å få eit naturlegt menneske kristeleg interessert, og det kan læra opp i kristendom, kristen tru og lære, til eit kristeleg livssyn og livsføring, og til aktiv tenesta i Guds rike. Og enkelte kan bli nidkjære i tenesta, som apostelen Paulus vitnar om freniane sine etter kjøtet (Rom. 10, 2).

Men Jesus seier at eit naturlegt, ugjenfødt menneske kan ikkje sjå Guds rike og ikkje koma inn i det (Johs. 3, 3–7). Skrifta lærer klart at eit naturleg menneske tek ikkje imot det som høyrer Guds rike til, og han kan ikkje kjenna det. (1. Kor. 2, 14). Les med etertanke dette 2. kap. i 1. Korinterbrevet, så vil du nok bli overtyda om denne sanninga.

Der det ugjenfødde, naturlege, religiøse menneske blir innsett som prest, forkynnlar, lærar og leiarar, der har tjuven stole frå oss den Heilage Ande og Anden sine nådegåver, Anden sin gjerning i hjarta og menighet. Og Skrifta lærer at det er Anden som gir liv, kjøtet gjer ikkje noko nytte.

Då blir det den menneskelege ånd, menneskeleg fornuft og lærdom, menneskeleg visdom og vitenskap, mennesket sine naturlege gåver, som tar plassen og blir vår åndelege leiar. Og resultatet blir humanisme eller almenreligiøsitet uten liv i Gud. William Boot sine ord er framleis aktuelle som aldri før: «Tida sin store fare er religion uten den Hellige Ånd, kristendom uten Kristus, frelse uten gjenfødelse, forlatelse uten sinnsforandring, politikku ten Gud, og himmel uten hælvede».

På denne måten kjem tjuven inn i «huset», inn i menigheten — anten du finn den i kyr-

kja, på bedehuset, eller i frimenigheten — , inn i skulen, og stel frå oss Jesus, evangeliet, brødet frå himmelen som kan gi verda liv. Og han gjer det mens folketsov. Dei aller fleste ser det ikkje og høyrr det ikkje, og er du ein av dei så er du nok ganske forferda over slik tale som her i dette stykkje. Tjuven går stille, arbeider umerkande mens folketsov, og han arbeider fort for tida heretter er kort.

Kva fører så dette til?

For det første blir den gamle vekkelse, frelse og gjenføding trengt bort av opplæringskristendomen. Den ransakande ånd blir borte frå forkynninga og frå menigheten, skille som Skrifta set mellom frelst og ufrelst, vantru og truande, verda og Guds nåderike på jorda. Lova sitt ord, ordet om den heilage og rettferdige Gud, ordet om vår synd og missgjerning, ordet om menneske sin totale fordervelse og fortapte tilstand, ordet om domen, døden og den evige fortapinga, det blir anten borte og utelatt eller det har mist si kraft. Det har ikkje lengre den virkning som då Peter talte på den første pinsedag: Det stakk dei i hjarta, og dei spurde kva dei skulle gjera for å bli frelst. (Ap.gj. 2, 37 - fg.) Heller ikkje den erkjenning, sorg og anger over synda, som skrifta seier er etter Guds hug og virkar omvending til frelsa som ingen angrar. Slik som me t.d. kan sjå med Peter, toldaren, syndarinna og røvaren.

Heller ikkje har det evangelium som blir forkjent i vår tid kraft til frelse og gjenføding. Det kan nok gi lærdom og kunnskap om Jesus og evangeliet, men det er oftast utan virkning på hjarta og liv. Det er Anden som gir liv, og der den Heilage Ande er borte kan det ikkje gi liv, «fred og glede i den Hellige Ånd», trøyst i Kristus, hugsvaling i kjærleik, samfunn i Anden, medkjensla og miskunn. Det blir heller ikkje mat for den truande sjela, eller til fornying av trua og synet på Jesus og evangeliet.

I staden for sann vekkelse med syndenød

og frelsegleda, får me psykologiske og religiøse vekkingar uten gjenføding og nytt liv. Dei kan nok føra menneske inn i den ytre menigheten, for kortare eller lengre tid, og for mange for heile livet. Dei kan lærast opp i kristen lære, kristen livsføring, og til kristen teneste i Guds rike på jorda. Dei kan også rekruttera menighetsfakultet og bibelskular som lærer opp forkynnalar til teneste i menigheten, rekruttera til leirarar, lærarar og arbeidarar i menigheten, men har dei ikkje den Heilage Ande, og er dei ikkje gjenfødt med ei ny ånd og eit nytt sinn, kan dei ikkje sjå Guds rike eller koma inn i det. Då er dei som ein som talar i svevne, og som ein blind som skal leida ein blind. Dei vil båe detta i grøfta — fortapinga.

Så langt eg kan sjå rører me her ved hovudårsaka til at kristendomen har mist si kraft, til at lyset ikkje lenger maktar å trengja igjennom, og til at saltet har mist si kraft og blir trakka på. Synda og døden si natt sig inn over vårt arme folk.

Men det skynar de at dersom husbonden visste kva tid på natta tjuven kom, så vakte han, og let ingen bryta seg inn i huset. Derfor lyt de og vera ferdige! Så vak då! For de veit ikkje kva dag Herren dykkar kjem».

Kva kan vekkja oss, og kva kan halda oss vakne? Det kan åleine Guds Sons røyst. Det kjem ei tid, ja ho har alt komen, då dei døde skal høyra Guds Sons røyst, og dei som lyder på henne skal leva, seier Guds ord.

Jesu røyst, det er Andens tale til menigheten, og det er hans ord slik me møter det i Skrifta. Får tjuven ta frå oss Guds ord og Ande, trua på Bibelen som Guds ord, trua på sanninga som Bibelen lærer, då når ikkje lenger Guds røst oss, og me sovnar inn i den evige sovn, den evige natt, og den evige død.

Men blir de verande i mitt ord, så skal de læra sanninga å kjenna, og sanninga skal gjera dykk frie, seier Jesus i Johs. 8, 31-fg. Anden og Ordet er levande og kraftigt, det

vekkjer den sovande og den som er død i synd og overtredelse, dei dører og gjer levande, gir liv, oppeheld liv, gir vekst og held oss vakne og ferdige når frelsaren kjem.

Jesus etterlyser den trugne og vituge tenaren som let folket få maten sin i rett tid. Det vil seiia den som Jesus kalla inn og overlet ein del av middelen sin (Matt. 25, 14-fg). Middelen er her den Heilage Ande, Jesu nåde og evangeliet om Jesu død og blod, som tek bort synda og gir frelse og evigt liv, Guds mangehånde nåde og nådegåver. Kvar er du?

Ja, ein må spyrja om det, når ein høyrer på det som blir forkjent i vår tid i kyrkje og bedehus, i radio og den kristne forsamling. Kvar blir det av Jesus, krossen, lammet og blodet. Bibelens Jesus og Bibelens evangelium, det evangelium som er ein støytestein for det egenrettferdige menneske og ein dårskap for den menneskelege visdom og forstand, men som er ei Guds kraft til frelse for kvar den som trur det? Kvar blir det av det brødet som kom ned frå himmelen for å gi verda liv, og som er mat for den truande sjela?

Sæl er den drengen som husbonden ser at han deler ut maten i rett tid når han kjem. Ver alltid rik i Herrens gjerning, for me veit at arbeidet ikkje er unyttig i Herren.

Men er tenaren ein skarv, så han ventar ikkje Herren på lenge, og et og drikk av denne verda sine brunnar, så han forsømer og slår dei han er sette til å tena, då skal husbonden koma over han ein dag han ikkje ventar, i ein time han ikkje veit av, og han skal få sin lut mellom dei som gret og skjer tenner — det vil seiia i fortapinga.

«Men det eg seier til dykk, det seier eg til alle, ver vakne!»

Grav ikkje ned pundet ditt, underslå ikkje det evangelie som er deg overlate til å tena verda og dei heilage med! Bruk det ikkje til høve for kjøtet, men ten kvarandre med kjærleik!

Hva er kjennetegnet på en kristen ?

Av Urho Muroma

«Se, hvor stor kjærlighet Faderen har vist oss, at vi skal kalles Guds barn, og det er vi. Derfor kjenner ikke verden oss fordi den ikke kjenner ham. I elskede ! nu er vi Guds barn, og det er ennå ikke åpenbart hva vi skal bli, vi vet at når han åpenbares, da skal vi bli ham like, for vi skal se ham som han er. Og hver den som har dette håp til ham, renser seg selv, liksom han er ren» (1. Johs. 3, 1—3).

Man må ikke anvende navnet kristen i noen annen betydning enn Bibelen selv anvender det. Når dette navnet gis til et menneske, som ikke tilsvarer det som Bibelen mener med en kristen, setter man et falskt stempel på det.

En falskmynter anser man for å være en stor forbryter. Den som driver med slike ting, får med myndighetene å gjøre og havner i fengsel.

A gi feil medisin for en sykdom, selv om det skulle finnes en rett etikett på flasken, kan medføre døden for pasienten.

Loven har strenge straffebestemmelser hvis noen anvender en annens fabrikkmerke for å betegne sine egne underlegne produkter.

Hvis vi overfører disse straffebestemmelser, som er absolutt riktige prinsipper i det verdslige liv på kristendommens område, kommer vi med forferdelse til å konstantere hvor feilaktig ordene kristen og kristendom er blitt anvendt gjennom tidene og blir anvendt også i dag.

Vi bør alltid huske at bare en apostolisk forkynnelse er en riktig forkynnelse. Hvis man avviker fra den, kommer man til å sette kristendommens stempel på en helt feilaktig forkynnelse. Hvor mye synd har ikke de forskjellige universiteters professorer begått i denne henseende. De har gitt sine egne

oppfatninger og meninger kristendommens stempel, skjønt det ikke finnes noen overensstemmelse i det aller vesentligste av deres undervisning og den apostoliske forkynnelse.

Det er aldeles forskrekkelig å tenke på hvor mange falske vitnesbyrd som under historiens gang er blitt uttalt om Jesus. Hans evangelium og den apostoliske forkynnelse. Man behøver ikke gjøre noe annet enn å stifte bekjentskap med dogmehistorien for å bli overbevist om det.

Og når vi dessuten sier at de fleste av disse professorer savner de mest elementære forutsetninger for å forstå det Nye Testamentes budskap rett, blir vår forbauselse enda større. For når Jesus taler om hvorledes de sannheter Han forkynner, er skjult for denne verdens vise og forstandige, men åpenbart for de umyndige, og når han uttrykkelig sier at ingen annen kjenner Sønnen, uten Faderen, og ingen annen kjenner Faderen uten Sønnen og den som Sønnen vil åpenbare det for, så er det mer enn urett at ugjenfødde teologer, som ikke er deltagende i den Hellige Ånd, påtar seg å tolke Bibelens skjulte visdom. Når Paulus i 1. Kor. 2 uttrykkelig sier at et naturlig eller ugjenfødt menneske ikke kan forstå eller motta det som hører Guds Ånd til, men for dette menneske er en dårskap, er all tale om de ugjenfødtes teologi akkurat av samme verdi som et umusikalsk menneskes tale om Beethovens og andre store komponisters verker.

Ifølge Bibelen er det innlysende at en ugjenfødt teologs tale om kristendommen er likeverdig med en blinds tale om fargene eller en døvs tale om lyden.

En kristen er ifølge Bibelen et gjenfødt Guds barn som tjener Jesus Kristus som sin

Gud og i alle ting vil lyde ham.

Jeg nevner nå tre ting hvorpå en kristen kan kjennes.

En kristen er et menneske som i ånden har vært fremme ved Golgata. Der er han blitt prøvet, har dødd og er blitt benådet. På Golgata er han blitt rettferdigjort, og der har han fått gjenførelsens nåde. Det mennesket som ikke av erfaring vet noe om Golgata, kan ikke være en kristen, selv om han bærer det kristne navnet.

På Golgata finnes en trang port. Denne port er nådens port. Denne port er Jesus selv. Derfor er denne port syndsforslatsens port. Og en levende kristendom — dette bør vi gjøre klart for oss — begynner først ved syndenes forlatelse.« Det uttrykte også Luther da han sa : «Der syndenes forlatelse er, der er liv og salighet.»

Fra Golgata går en smal vei som fører til herligheten. Derfor kan hver og en som vander på den smale veien fortelle om den store nåden ved Jesu kors. Dette er det første kjennetegnet på et kristent menneske.

Som et annet pålitelig kjennetegn betrakter Bibelen mottakelsen av den Hellige Ånd. Allerede døperen Johannes sa at Messias dører sine egne med den Hellige Ånd. Dette store under inntraff for første gang i ed pinse, da Jesu spredte venner ble en enhet eller en levende organisme gjennom den Hellige Ånds utgytelse. Da fødtes menigheten eller Jesu Kristi legeme. Og Paulus forkynner at et kjennetegn på enhver kristen er at han har fått den Hellige Ånd.

Den Hellige Ånd er et signet som Herren setter på sine egne. Med dette signet stadfester Han sin eiendomsrett til mennesket. Derfor skriver Paulus i Efes. 4, 30 : «Gjør ikke Guds Hellige Ånd sorg, han som I har fått til innsegn til forløsingens dag». I det første kap. i samme brev nevner han dem som Herren har gitt dette innsegl, som tegn på at Han eier dem, idet han skriver følgende : «I ham har også I, da I hadde hørt sannhetens

ord, evangeliet om eders frelse — i ham har I og, da I var kommet til troen, fått til innsegl den Hellige Ånd, som var oss lovet, han som er pantet på vår arv til eiendomsfolkets forløsning, hans herlighet til pris.»

I følge Paulus' forkynnelse blir en kristen gjenkjent på at han har tatt imot åndsdåpen, som døperen Johannes profeterte om da han sa at Messias skulle døpe hver og en av dem som tilhørte Ham. Vi leser i 1. Kor. 12, 12-13: «For liksom legemet er ett og har mange lemmer, men alle legemets lemmer, om de enn er mange, dog er ett legeme, således er det også med Kristus, for vi er jo alle døpt med en ånd til å være et legeme, enten vi er jøder eller grekere, enten vi er træler eller frie, og vi har fått en ånd å drikke.»

I Romerbrevets 8. kap. fremkommer serlig tydelig nødvendigheten av å ta imot den Hellige Ånd.« For så mange som drives av Guds Ånd, de er Guds barn. I fikk jo ikke trældommens ånd, så I etter skulle frykte, men I fikk barnekårets Ånd, ved hvilken vi roper : Abba, Fader ! Ånden vidner med vår ånd at vi er Guds barn.»

Dette bibelsted forklarer meget tydelig at et Guds barn har en annen ånd enn et verdens barn. Mens et verdens barn er delaktig i Satans ånd, er et Guds barn delaktig i Guds Ånd. Ingen som mangler den Hellige Ånd kan være et Guds barn.

Vi kan altså si at bare de nye skapninger som er renset i Jesu blod, og som har fått den Hellige Ånd som et innsegl, en gang blir gjenkjent ved himmelmens port.

Som et tredje kjennetegn vil jeg nevne den herlige frihet som Bibelen alltid forbinder med det kristne navnet. Apostelen Paulus skriver i Gal. 5, 1 : «Til frihet har Kristus frigjort oss, stå derfor fast, og la eder ikke etter legge under trældoms åk.»

Dette bibelstedet blir belyst gjennom Rom. 8, 1—2 : «Så er der da ingen fordømmelse for dem som er i Jesus Kristus, for livets Ånds lov har i Kristus Jesus gjort meg fri fra syn-

dens og dødens lov.» Livets Ånds lov i Kristus Jesus er det samme som den Hellige Ånds kraft. Et virkelig Guds barn har i sitt liv fått erfare Guds ord, Kristi blod og den Hellige Ånds kraft.

Dette er et befridd menneske. Det er befridd fra sitt forgangne liv, for alt dette ble dømt på Golgata og kastet i havets dyp. Så ble det befridd fra sin anklagende samvittighet og fra djævelens gjentatte påminnelser. Herren befridde det fra syndene, men ikke fra syndigheten. Et Guds barn må også i fortsettelsen bære med seg sitt gamle jeg, sitt «kjød», som alltid kjemper mot den nye skapning i det og mot Åden. Et Guds barn er ikke fri fra fristelsene, men det er fri fra syndens herredømme. Herren har befridd det fra treldommen under Satan, men ikke fra djævelens fristelser. Det er også befridd fra sitt eget jeg, fordi det har overgått seg selv og sitt alt til Kristus, og på denne måten er blitt en Kristi trell liksom Paulus. Som Kristi trell har en bare en Herre, og derfor er det også fri fra menneskers dom. Det står og faller innenfor sin egen Mester.

Dette frihetens evangelium er et serskilt kjennetegn nettopp for den apostoliske forkynnelsen. Det betyr ikke noen syndfrihet. Paulus kjente seg som den største synder på jorden, og han mistet aldri denne erkjennelse. Herren hadde gitt ham en torn i kjødet som alltid skulle påminne ham om hans falne natur og holde ham i ydmykhet, slik at han alltid forble en tigger som ba om nåd.

Dette er en kristens rette stilling. Han må siden leve til han blir hundre år, han forblir alltid i seg selv likedan, en fordømt og forkastet synder. Han mangler all egen rettferdighet og hellighet.

Men derimot er han i Kristus, i Kristi blods nåde, fullstendig benådet. Kristus er hans rettferdighet, helliggjørelse, forløsning, visdom, kraft — hans alt.

En kristen er således et menneske som kan vitne om seg selv: «Nå lever ikke lenger jeg, men Kristus lever i meg.» Og der Kristus lever, der lever man av kraften i hans frihet.

*Avskrive etter boken
Hjem er en kristen?*

Formaningane

(Efes. 4, 1—16). Av Gudm. Hjorthaug

Breva til Paulus er dei fleste skrivne slik at først har dei ein lærande del, og deretter ein formanande del. Om ikkje alltid den lærande del er så utprega, så har i alle fall den formanande del ein stor plass.

Den formanande del tek til her i kap. 4, 1. De som har bokmålsbibel vil sjå det bokstaveleg, for der tek kap. tnl: «Jeg formaner eder — ». Her i den nynorske Bibelen står det slik: Så legg eg dykk på hjarta, eg den fangne i Herren.

Her strikar han forresten under det eg nemnde tidlegare, at då han skrev Efeser-

brevet — og også Kollesenserbrevet — så sat han som fange i Rom. for evangeliet si skuld. Her strikar han under det, truleg for å gi formaningane ein endå større tyngde.

Det kom for meg at eg skulle seie litt om kva formaningane i Bibelen skal vera til for oss som er frelst. Som han Amund nemnde før, så har Bibelen to slags ord, lova sitt ord og evangeliets ord. Nå er ikkje formaningane så utprega det eine eller det andre, dei er noko for seg sjølv, men me pleier å rekna dei til lova sine ord.

Eg veit ikkje korleis du kjenner det når du

me møter formaningane. På den måten at me tek det til oss som noko me skal gjere og være, så eg kan bli ein betre kristen, eller bli meir viss på at eg er ein kristen. Du tek det til deg for kjøtet, på kjødeleg og lovisk vis, og i staden for å bli deg til nytte blir formaningane til gift. Er du klar over det?

Nei, formaningane er ikkje gitt oss hverken til trøst eller mat. Korleis ville det gå, om me som har barn i heimen, aldri skulle forma dei? Det er noken i vår tid som lærer det at barna skal vekse fritt, og utvikle det gode dei har i hjarte og forstand. Men det trur ikkje me er rett, ikkje ein gong ut frå vår forstand, og heller ikkje ansigt til ansigt med Guds ord.

Men det er også sant at om dei berre skulle få formaninger, tukt og tilrettevising og skjenn men ikkje fekk kjærleik, så ville det gå ille. Det ser me mange skempel på i vårt samfunn i vår tid. Det er vel ein av hovudgrunnane til at så mykje av ungdomen skeiar ut. Skal ikkje sei meir om dette, det blei nå eit sidesprang.

Formaningane er gitt oss til rettleiding for vårt kristenliv og vandring her i verda. Rettleiding ut frå Guds ord, eller rettare frå Gud, om kva som er skadeleg for vårt gudsforhold og gudsliv, og kva som er gagnleg. Og det er ei såre nødvendig og nyttig rettleidiing, for me veit lite om dette av oss sjølv — endå om me er født med eit nytt liv frå Gud. Dette nye livet er i forhold til det me treng, som eit spebarn. Og et spebarn har ikkje så mykje instinkt eller kjennskap til livet og vandringen det skal leva som menneske, det må rettleidast og lærast. Slik er det også på det åndelege område. Her er formaningane i Bibelen gitt oss til rettleiding, og det er ikkje tvil om at ein stor del av Det nye testamente er formaninger. Dei er gitt oss av Gud, gjennom dei menn som gav oss Bibelen. Så det er ingen grunn til å hoppa over dei, tvert imot.

Resten i april nr.

møter formaningane, når du les Bibelen eller når du set og hører dei forknyt. Men eg har lagt merke til det, hjå meg sjølv og hjå andre, at det kan vere noko forskjellig reaksjon der. Nokre av dei eg har møtt er så redde for formaningane, at så snart ein les eller forkynner formaning luktar dei treldom — nå, nå skal han føre oss inn i treldom. Og så hoppar dei over, eller rett og slett koblar ut, dette kan ikkje eg ha. Det er vel kanskje ingen slik her? Andre hører dei nok, for dei erkjenner det at dei hører med til Guds ord, og at dei er nødvendige og at me må ha dei. Som ein leidar borte frå Austlandet sa etter nokre møteveker: Det har vore hart å høyra alle disse formaningane du forkynner, og eg veit at dei hører med, er nødvendige, og at me må ha dei, men eg hatar dei.» Mange hører dei av plikt, og så koblar dei ut.

Nå, slike freistinger kjenner kanskje du også til? Eg kjenner dei i alle fall i mitt eige hjarte. Freistinger til å stilla seg slik til formaningane, den kjem egentleg frå kjøtet i deg. Men lever me med Gud så blir det i grunnen slik at det er Guds ord, og når det som Guds ord har fått sin plass i Bibelen er det noko som er nyttig og nødvendig for oss. Gud ser at det er nødvendig, og derfor kan me ikkje visa det frå oss.

Formaningane hører med til vår åndelege oppdragelse som kristne. Og kva skal dei så tena til? Då må eg først få seia at dei er ikkje gitt til mat eller næring. Det er og nokon som brukar dei til det, slike som lever av alt som smakar av lov, formaningar og loviskhet, av di dei er ikkje gjenfødt ved evangeliet. Men også for oss som får lov å trus frelst, så lurer den faren når